

Eindexamen economie 1-2 vwo 2003-II

havovwo.nl

Opgave 4

Economia Atlantika

In haar economische politiek geeft de regering van Atlantika prioriteit aan twee doelstellingen:

- het verhogen van het nationaal inkomen;
- het wegwerken van het tekort op de overheidsbegroting.

Het onderstaande korte termijn vraagmodel kan worden gebruikt om de economische situatie in Atlantika te analyseren.

$$(1) \quad C = 0,8(Y_1 - B_1) + 0,2(Y_2 - B_2) + 30$$

$$(2) \quad Y_1 = 0,7Y$$

$$(3) \quad Y = Y_1 + Y_2$$

$$(4) \quad B_1 = b_1 Y_1$$

$$(5) \quad B_2 = b_2 Y_2$$

$$(6) \quad B = B_1 + B_2$$

$$(7) \quad O = 130$$

$$(8) \quad R = 0,1(O - B) + 6$$

$$(9) \quad I = 0,45Y_2 - 5R + 40$$

$$(10) \quad EV = C + I + O$$

$$(11) \quad W = EV$$

$$(12) \quad Y = W$$

C = gezinsconsumptie

Y_1 = arbeidsinkomens

Y_2 = overige primaire inkomens

Y = nationaal inkomen

B_1 = belastingontvangsten uit arbeidsinkomens

B_2 = belastingontvangsten uit overige primaire inkomens

O = overheidsbestedingen

R = kapitaalmarktrente (in %)

I = particuliere investeringen

EV = effectieve vraag

W = nationaal product

b_1 = marginale belastingquote arbeidsinkomens

b_2 = marginale belastingquote overige primaire inkomens

Alle grootheden luiden in miljarden geldeenheden, tenzij anders is aangegeven.

In het kader van deze economische politiek vinden economen in Atlantika de gemiddelde investeringsquote te laag. Medewerkers van het economisch planbureau komen desgevraagd met twee voorstellen die moeten leiden tot een verhoging van deze quote:

voorstel 1

De belastingtarieven op de overige primaire inkomens worden verhoogd en de belastingtarieven op de arbeidsinkomens blijven gelijk.

voorstel 2

De belastingtarieven op de arbeidsinkomens worden verhoogd en de belastingtarieven op de overige primaire inkomens blijven gelijk.

Tabel 2 geeft voor een aantal grootheden en parameters de waarden in de verschillende situaties.

tabel 2

	b_1	b_2	Y	B	C	I	I/Y	R
uitgangssituatie	0,30	0,35	380	120	194	56	0,15	7,0
voorstel 1	0,30	0,45	393	135	197	66	0,17	5,5
voorstel 2	0,40	0,35	353	136	162	61	0,17	5,4

- 2p **10** Verklaar het negatieve verband tussen R en I in vergelijking (9).
- 3p **11** Leg met behulp van de vergelijkingen en de uitkomsten (tabel 2) van het model uit waarom voorstel 1 leidt tot een stijging van het nationaal inkomen, terwijl bij voorstel 2 het nationaal inkomen juist zal dalen.
- 2p **12** Leg uit waarom in voorstel 1 de particuliere investeringen méér toenemen dan in voorstel 2.

Uitgaande van de twee genoemde doelstellingen van economische politiek geeft de regering van Atlantika de voorkeur aan voorstel 1 boven voorstel 2.

- 2p **13** Beschrijf het argument van de regering voor deze voorkeur.